

**UJEDINJENE
NACIJE**

Međunarodni sud za krivično
gonjenje osoba odgovornih za
teška kršenja
Međunarodnog humanitarnog prava
počinjena na teritoriji
bivše Jugoslavije od 1991. godine

Predmet br. IT-09-92-T
Datum: 23. oktobar 2014.
Original: engleski

PRED PRETRESNIM VIJEĆEM I

Rješava: sudija Alphons Orié, predsjedavajući
sudija Bakone Justice Moloto
sudija Christoph Flügge

Sekretar: g. John Hocking

Odluka od: 23. oktobra 2014.

TUŽILAC

protiv

RATKA MLADIĆA

JAVNO

**ODLUKA PO ZAHTJEVU TUŽILAŠTVA ZA PONOVO
OTVARANJE DOKAZNOG POSTUPKA TUŽILAŠTVA**

Tužilaštvo:
g. Peter McCloskey
gđa Camille Bibles

Obrana Ratka Mladića
g. Branko Lukić
g. Miodrag Stojanović

I. ISTORIJAT POSTUPKA I ARGUMENTI STRANA U POSTUPKU

1. Tužilaštvo je 26. avgusta 2014. zatražilo da se ponovo otvori dokazni postupak tužilaštva (dalje u tekstu: Zahtjev).¹ Tužilaštvo traži odobrenje da ponovo otvori svoj dokazni postupak kako bi izvelo dokaze u vezi s nedavno otkrivenom masovnom grobnicom u Tomašici.² Konkretno, tužilaštva namjerava da izvede svjedočenje šest sudskih vještaka (uključujući i predočavanje 17 dokumenata) i sedam svjedoka o činjenicama (od kojih će njih pet svjedočiti na osnovu pravila 92*bis* Pravilnika o postupku i dokazima Međunarodnog suda (dalje u tekstu: Pravilnik)), kao i dokumentarne dokaze koji se sastoje od 43 dokumenta (dalje u tekstu: Materijal).³ Tužilaštvo traži devet sati za izvođenje Materijala.⁴ Na kraju, tužilaštvo traži odobrenje da prekorači broj riječi propisan za zahtjeve;⁵

2. Tužilaštvo navodi da Materijal nije mogao biti pronađen i predočen za vrijeme dokaznog postupka tužilaštva.⁶ Tužilaštvo navodi da je o grobnici u Tomašici saznalo u septembru 2013. i da je forenzička analiza tada odmah započela i trajala do aprila 2014.⁷ Podaci o identifikaciji DNK dostavljeni su tužilaštvu u maju i junu 2014.⁸ Izjave svjedoka u vezi s novim dokazima uzimane su do jula 2014.⁹ Tužilaštvo navodi da je bilo primjerenije sačekati da budu privedene kraju sve istrage i stručne analize prije podnošenja Zahtjeva umjesto tražiti da se Materijal uvrsti redoslijedom kojim je postajao dostupan.¹⁰ Nadalje, tužilaštvo tvrdi da Materijal ima izuzetno veliku dokaznu vrijednost i da je neposredno relevantan za optužbe navedene u Optužnici, naime za udruženi zločinački poduhvat da se nesrpsko stanovništvo trajno ukloni s teritorije koju su bosanski Srbi u Bosni i Hercegovini zauzeli 1992. vršenjem zločina.¹¹ Prema tužilaštvu, Materijal otkriva značajnu ulogu koju je VRS igrao u ubistvu, pokapanju i ponovnom ukapanju nesrba u opštini Prijedor.¹² Tužilaštvo navodi da se broj ekshumiranih iz masovne grobnice, kao i obim pokopa i činjenica da su pokopi bili organizovani, ukazuje na to da su ubijanja u opštini Prijedor bila planirana, sistematska i rasprostranjena.¹³ Na kraju, tužilaštvo navodi da odbrani nije nanijeta nepotrebna šteta zbog predloženog ponovnog otvaranja dokaznog postupka tužilaštva budući da je odbrana u

¹ Zahtjev tužilaštva za ponovno otvaranje dokaznog postupka, 26. avgust 2014.

² Zahtjev, par. 1, 4, 15, 38.

³ Zahtjev, par. 4, 15-16, Dodaci A-B. Vijeće shaća da tužilaštvo namjerava da podnese tih 60 dokumenata u sudnici posredstvom svjedoka i da će tražiti da ih doda spisku dokaznih predmeta na osnovu pravila 65*ter* u toj fazi postupka.

⁴ Zahtjev, par. 5, 36.

⁵ Zahtjev, par. 6.

⁶ Zahtjev, par. 2.

⁷ Zahtjev, par. 3, 10, 13, 17.

⁸ Zahtjev, par. 17.

⁹ Zahtjev, par. 18.

¹⁰ Zahtjev, par. 19.

¹¹ Zahtjev, par. 22.

¹² *Ibid.*

novembru 2013. obaviještena o tome da tužilaštvo namjerava da podnese dokaze koji se odnose na nedavno otkrivenu masovnu grobnicu i da je Zahtjev podnijet na početku dokaznog postupka odbrane.¹⁴

3. Odbrana je odgovorila 9. septembra 2014. (dalje u tekstu: Odgovor).¹⁵ Odbrana tvrdi da tužilaštvo nije predočilo Materijal što je prije bilo moguće.¹⁶ Osim toga, odbrana navodi da bi ponovno otvaranje dokaznog postupka tužilaštva uzrokovalo znatno kašnjenje u suđenju.¹⁷ Odbrana najavljuje svoju namjeru da zatraži da se izvođenje Materijala odgodi za bar dva mjeseca.¹⁸ Odbrana nadalje navodi da bi joj ponovno otvaranje dokaznog postupka tužilaštva nanijelo štetu pošto je dokazni postupak odbrane već počeo.¹⁹ Odbrana priznaje opštu važnost i dokaznu vrijednost Materijala, ali smatra da je on samo dodatak drugim dokazima koje je tužilaštvo već izvelo, zbog čega nije ključan za tezu tužilaštva protiv optuženog.²⁰ Na kraju, odbrana tvrdi da bi Vijeće, prilikom razmatranja Zahtjeva, trebalo da uzme u obzir da je Pretresno vijeće u predmetu *Karadžić* odbilo sličan zahtjev za otvaranje dokaznog postupka tužilaštva.²¹

4. Tužilaštvo je 16. septembra 2013. godine zatražilo odobrenje da dostavi repliku na Odgovor i uz zahtjev priložilo je repliku (dalje u tekstu: Replika).²² U Replici tužilaštvo navodi da je podnijelo Zahtjev 'što je prije bilo moguće', naime samo nekoliko dana pošto je primilo posljednji izvještaj vještaka.²³ Nadalje, tužilaštvo navodi da su argumenti odbrane u vezi sa značajnim kašnjenjem u suđenju zbog predloženog ponovnog otvaranja dokaznog postupka tužilaštva spekulativni i neutemeljeni.²⁴ Na kraju, tužilaštvo tvrdi da odbrana umanjuje i krivo tumači relevantnost i dokaznu vrijednost Materijala.²⁵

II. MJERODAVNO PRAVO

---

¹³ *Ibid.*

¹⁴ Zahtjev, par. 33.

¹⁵ Odgovor na Zahtjev tužilaštva za ponovno otvaranje dokaznog postupka, 9. septembar 2014.

¹⁶ Odgovor, par. 2, 18.

¹⁷ Odgovor, par. 4-8, 17. Vijeće konstatuje da argumenti odbrane s tim u vezi sadrže određene netačnosti. Prije svega, odbrana (kao i tužilaštvo u svojoj Replici, par. 5) govori o 'spajanju dokaza' u odnosu na dokaze koji bi osporili Materijal (Odgovor, par. 5, 7), mada bi ti dokazi bili dio dokaznog postupka odbrane s obzirom na to da bi Materijal predstavljao dokaze u dokaznom postupku tužilaštva a ne protivdokaze. Drugo, odbrana sugerise da je ranije zatražila šest mjeseci za pripremu svog dokaznog postupka, i to od dana kad tužilaštvo završi sa svojim dokaznim postupkom (Odgovor, par. 6), dok argumenti odbrane o ovom pitanju na stranici transkripta T. 20030 potpuno jasno ukazuju na to da bi se period od šest mjeseci počeo računati od okončanja svjedočenja posljednjeg svjedoka tužilaštva, što je bilo gotovo dva i po mjeseca prije nego što je tužilaštvo najavilo da zaključuje svoj dokazni postupak.

¹⁸ Odgovor, par. 7, 17.

¹⁹ Odgovor, par. 10, 12, 17.

²⁰ Odgovor, par. 13, 15, 17.

²¹ Odgovor, par. 18.

²² Zahtjev tužilaštva za odobrenje da dostavi repliku na Odgovor odbrane na Zahtjev tužilaštva za ponovno otvaranje dokaznog postupka, 16. septembar 2014.

²³ Replika, par. 3-4.

²⁴ Replika, par. 5-6.

²⁵ Replika, par. 8-9.

5. Pravilo 85(A) Pravilnika predviđa:

Svaka strana ima pravo da poziva svjedoke i izvodi dokaze. Osim ako Pretresno vijeće u interesu pravde odredi drugačije, dokazi se na suđenju izvode sljedećim redom:

- i. dokazi optužbe;
- ii. dokazi odbrane;
- iii. dokazi optužbe kojima se pobijaju navodi odbrane (replika);
- iv. dokazi odbrane kao odgovor na pobijanje (duplika);
- v. dokazi čije je izvođenje naložilo pretresno vijeće u skladu s pravilom 98; i
- vi. sve relevantne informacije koje mogu pomoći pretresnom vijeću pri odmjeravanju odgovarajuće kazne ako optuženi bude proglašen krivim po jednoj ili više tačaka optužnice.

6. Prilikom razmatranja zahtjeva za ponovno otvaranje dokaznog postupka, Vijeće prvo mora utvrditi da li su ti dokazi, uz razumnu revnost, mogli biti pronađeni i izvedeni tokom dokaznog postupka strane koja je podnijela zahtjev.²⁶ Ako ne, Vijeće ima diskreciono pravo da prihvati 'nove dokaze' i treba da razmotri da li njihova dokazna vrijednost znatno nadmašuje potrebu da se osigura pravično suđenje.²⁷ Pri donošenju takve odluke, vijeća uzimaju u obzir fazu suđenja u kojoj se traži izvođenje dokaza i svako potencijalno kašnjenje suđenja.²⁸

7. Pravilo 54 Pravilnika predviđa da na zahtjev bilo koje strane, ili *proprio motu*, sudija ili pretresno vijeće mogu izdavati naloge, sudske pozive, naloge *subpoena*, naloge za hapšenje i dovođenje i druge naloge koji su potrebni za vršenje istrage ili pripremu i vođenje suđenja.

III. DISKUSIJA

8. Prije svega, Vijeće se uvjerilo da pitanje ponovnog otvaranja dokaznog postupka tužilaštva nameće stranama u postupku obavezu da o tome dostave detaljne podneske. Zbog toga Vijeće će odobriti zahtjev tužilaštva da prekorači propisani broj riječi u Zahtjevu i da podnese repliku na Odgovor.

---

²⁶ *Tužilac protiv Radovana Karadžića*, predmet br. IT-95-5/18-T, Odluka po Zahtjevu tužilaštva za ponovno otvaranje dokaznog postupka i Zahtjevu tužilaštva za odobrenje zaštitnih mjera za svjedoka KDZ614, 20. mart 2014., par. 11; *Tužilac protiv Momčila Perišića*, predmet br. IT-04-81-T, Odluka po Zahtjevu za ponovno otvaranje dokaznog postupka tužilaštva i podnošenje dokumenata bez posredstva svjedoka, 4. novembar 2010., par. 5; *Tužilac protiv Ante Gotovine i drugih*, predmet br. IT-06-90-AR73.6, Odluka po interlokutornim žalbama Ivana Čermaka i Mladena Markača na Odluku Raspravnog vijeća o ponovnom otvaranju dokaznog postupka tužiteljstva, 1. juli 2010., par. 23-24; *Tužilac protiv Vujadina Popovića i drugih*, predmet br. IT-05-88-T, Odluka po Zahtjevu tužilaštva za ponovni dokazni postupak, 9. maj 2008., par. 23-25; *Tužilac protiv Zejnila Delalića i drugih*, predmet br. IT-96-21-A, Presuda, 20. februar 2001., par. 283, u kom se upućuje na pravilo 89 (D) Pravilnika.

²⁷ *Ibid.*

²⁸ *Ibid.*

9. Vijeće se uvjerilo da mada je masovna grobnica u Tomašici otkrivena u septembru 2013., dok je još uvijek bio u toku dokazni postupak tužilaštva, neophodna analiza grobnice, kao i prikupljanje izjava svjedoka i izvještaja vještaka trajali su se sve do avgusta 2014. Tužilaštvo zbog toga nije moglo da Materijal izvede u sklopu svog dokaznog postupka. Vijeće isto tako uzima u obzir da su dijelovi Materijala tako međusobno povezani da bi bilo neefikasno podnositi ih zasebno redoslijedom kojim su postajali dostupni. U takvim okolnostima Vijeće zaključuje da Materijal predstavlja 'nove dokaze'.

10. Mada odbrana tvrdi da Materijal nije ključan za tezu tužilaštva protiv optuženog, ona priznaje njegovu opštu važnost i dokaznu vrijednost. Vijeće zaključuje da to znači da strane u postupku ne osporavaju relevantnost i dokaznu vrijednost Materijala, već se naprosto ne slažu u vezi sa stepenom njegove važnosti. U svakom slučaju, Vijeće smatra da je Materijal relevantan za optužbe u dijelu optužnice koji se odnosi na opštine i da ima dokaznu vrijednost. Konkretno, Vijeće uzima k znanju argumente tužilaštva da Materijal objašnjava da su ubijanja u Prijedoru bila organizovana i rasprostranjena, kao i ulogu VRS-a u njima. Vijeće je uzelo u obzir argumente odbrane o kašnjenju suđenja i o trenutnoj fazi postupka. Vijeće je saslušalo otprilike 60 svjedoka odbrane, od preko ukupno 300 svjedoka. Većina svjedoka svjedočila je u vezi s dijelom predmeta koji se odnosi na Sarajevo, a odbrana nije predočila nikakve konkretne dokaze u odnosu na Prijedor. S obzirom na to, Vijeće i dalje smatra da je Zahtjev podnesen na početku dokaznog postupka odbrane. Odbrana će imati dovoljno prilike da u sklopu svog dokaznog postupka izvede sve dokaze kojima će odgovoriti na Materijal.²⁹ Što se tiče argumenata odbrane o kašnjenju suđenja zbog ponovnog otvaranja dokaznog postupka tužilaštva, Vijeće priznaje da bi ponovno otvaranje dokaznog postupka produžilo suđenje. Međutim, uzimajući u obzir Materijal, Vijeće se uvjerilo da predloženo otvaranje dokaznog postupka u ovoj fazi neće nepotrebno produžiti suđenje. Shodno tome, Vijeće zaključuje da dokaznu vrijednost Materijala ne premašuje potreba da se obezbijedi pravično suđenje.

11. Što se tiče pozivanja odbrane na odluku Pretresnog veća u predmetu *Karadžić*, koje je odbilo zahtjev tužilaštva za ponovno otvaranje dokaznog postupka u svrhu izvođenja dokaza o masovnoj grobnici Tomašica, Vijeće ističe da je pregledalo dotičnu odluku, kao i druge odluke po zahtjevima za ponovno otvaranje dokaznog postupka, u sklopu svog neprekinutog nastojanja da se upozna s tim kako druga vijeća tumače pravo. Okolnosti koje vijeća moraju ocijeniti prilikom primjene prava obično se razlikuju budući da je svaki predmet jedinstven. Pošto je analiziralo odluku Pretresnog vijeća u predmetu *Karadžić* na koju je odbrana uputila, Vijeće nije utvrdilo

---

²⁹ To će vrijediti ako ponovno otvaranje dokaznog postupka bude zakazano negdje u prvoj polovici 2015.

nikakvo odstupanje od ovog opšteg pravila. Dispozitiv te odluke, stoga, nije poslužio Vijeću kao smjernica prilikom donošenja odluke po Zahtjevu.

IV. DISPOZITIV

12. Iz gore navedenih razloga, na osnovu pravila 54, 73*bis*, 85 i 126*bis* Pravilnika, Vijeće ovim

ODOBRAVA tužilaštvu da podnese repliku na Odgovor;

ODOBRAVA zahtjev tužilaštva za prekoračenje propisanog broja riječi u svom Zahtjevu;

ODOBRAVA Zahtjev;

ODLUČUJE da sasluša izvođenje Materijala u cjelini u vrijeme koje će biti utvrđeno u kasnijoj fazi postupka;

UPUĆUJE tužilaštvo da bez odlaganja podnese zahtjeve na osnovu pravila 92*ter*;

UPUĆUJE tužilaštvo da podnese svoje zahtjeve na osnovu pravila 92*bis* u roku od dvije sedmice po zavođenju ove odluke;

OBAVJEŠTAVA strane u postupku da će odluku o tačnom vremenu ponovnog otvaranja dokaznog postupka, uključujući i to koliko vremena će tužilaštvo imati na raspolaganju, izdati nakon što budu donijete eventualne odluke po zahtjevima na osnovu pravila 92*bis* i pravila 94*bis*; i

PODSJEĆA odbranu na to da obavještenja na osnovu pravila 94*bis* dostavi u roku od šezdeset dana po zavođenju ove odluke.

Sastavljeno na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu je verzija na engleskom mjerodavna.

/potpis na originalu/
sudija Alphons Orié
predsjedavajući sudija

Dana 23. oktobra 2014.
u Hagu,
Nizozemska

[pečat Međunarodnog suda]